

۲۰۳۹۲۳۹

به نام خداوند جان و خرد

ابزار ارزیابی دست‌نویسی فارسی

(برای دانش آموزان پایه دوم و سوم ابتدایی)

Persian Handwriting Assessment Tool (PHAT)

For Primary School Students (Grade 2 and 3)

طراحان و مؤلفین

دکتر اکرم آزاد

استادیار دانشگاه علوم پزشکی ایران

گروه کاردرمانی

دکتر ناصر حوائی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی تبریز

گروه کاردرمانی

دکتر عباس عبادی

استاد دانشگاه علوم پزشکی مشهد

گروه پرستاری

دکتر مهدی علیزاده زارعی

استادیار دانشگاه علوم پزشکی ایران

گروه کاردرمانی

عنوان و نام پدیدآور : ابزار ارزیابی دستنویسی فارسی (برای دانش آموزان پایه دوم و سوم ابتدایی) = Persian Handwriting - Assessment Tool / ... طراحان ابزار و مؤلفین : ناصر حوائی ... [و دیگران].

مشخصات نشر : تهران : ستایش هستی ، ۱۳۹۸.

مشخصات ظاهری : ۵۵ ص. : مصور (رنگی)، جدول، نمودار (بخشی رنگی) : ۱۴/۵ × ۲۱ سم.

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۴۵-۲۶-۹

وضعیت فهرست نویسی : فیا

یادداشت : طراحان ابزار و مؤلفین : دکتر ناصر حوائی، دکتر اکرم آزاد، دکتر مهدی علیزاده زارعی، دکتر عباس عبادی.

موضوع : فارسی - رسم الخط و املا - راهنمای آموزشی (ابتدایی) - ارزشیابی

موضوع : Persian Language - Orthography and Spelling - Study and teaching (Primary) - Evaluation

شناسه افزوده : حوائی، ناصر، ۱۳۶۰.

رده : LB۱۵۷۷

بندی دیویی : ۳۷۲ / ۶۳۲۰۲۶

شماره کتابشناسی ملی : ۵۷۱۷۲۹۶

ابزار ارزیابی دستنویسی فارسی (برای دانش آموزان پایه دوم و سوم ابتدایی)

طراحان ابزار و مؤلفین : دکتر ناصر حوائی، دکتر اکرم آزاد، دکتر مهدی علیزاده زارعی، دکتر عباس عبادی

ناشر : ستایش هستی

صفحه آرای و طرح جلد : ستایش هستی (تهران)

چاپ و صحافی : مؤسسه پگاه

قطع : رقعی

نوبت چاپ : اول - ۱۳۹۸

شمارگان : ۵۰۰

شابک : ۹۷۸-۶۲۲-۶۴۴۵-۲۶-۹

قیمت : ۲۰۰۰۰ تومان

مرکز پخش : مؤسسه پگاه (۲۲۲۲۳۵۶۶ - ۲۲۹۰۱۹۵۴)

واحد انتشارات دانشکده علوم توانبخشی دانشگاه علوم پزشکی ایران

خرید اینترنتی : WWW.MOHSENIBOOK.COM (ارسال به سراسر ایران)

فهرست

۷.....	ضرورت ساخت ابزار ارزیابی دست‌نویسی فارسی PHAT
۱۲.....	تعاریف و اهمیت ورد نیاز ساخت ابزار PHAT
۱۷.....	مراحل ساخت و طراحی
۱۸.....	مراحل ساخت ابزار PHA
۱۹.....	اجرای آزمون و شیوه نمره دهی ابزار PHAT
۲۳.....	اطلاعات روان‌سنجی
۲۴.....	روایی محتوایی معیارهای انتخاب کلمه و تعیین تنوع نوشتاری ابزار PHAT
۲۶.....	روایی سازه (تحلیل عاملی اکتشافی) ابزار PHAT
۲۹.....	روایی سازه (تحلیل عاملی اکتشافی) ابزار PHAT
۳۰.....	روایی سازه (تحلیل عاملی اکتشافی) ابزار PHAT
۳۳.....	روایی سازه (تحلیل عاملی تاییدی) ابزار PHAT
۳۸.....	روایی سازه (تحلیل عاملی تاییدی) ابزار PHAT
۳۰.....	روایی سازه (روایی افتراقی) ابزار PHAT
۳۱.....	روایی سازه (روایی افتراقی) ابزار PHAT
۳۵.....	همسانی درونی ابزار PHAT
۳۶.....	پایایی آزمون - بازآزمون ابزار PHAT
۳۷.....	پایایی بین آزمونگران ابزار PHAT
۳۸.....	منابع
۴۵.....	فرم‌های اطلاعات

- ۴۶..... فرم اطلاعات دموگرافیک
- ۴۷..... فرم ابزار ارزیابی دست‌نویسی فارسی در حیطه رونویسی کلمات
- ۴۸..... متن نوشتاری ابزار ارزیابی دست‌نویسی فارسی در حیطه املا نویسی
- ۴۹..... فرم نگارش متن نوشتاری در حیطه املا نویسی
- ۵۳..... فرم نمره دین ابزار ارزیابی دست‌نویسی فارسی
- ۵۴..... متن نوشتاری حیطه رونویسی کلمات
- ۵۵..... متن نوشتاری حیطه املا نویسی

مقدمه

دست‌نویسی (Handwriting) به عنوان ترسیم دیداری از گفتار و زبان یک مهارت چند جزئی و قسمتی از یادآموزی است که بعد از یادگیری زبان و همزمان با خواندن فرا گرفته می‌شود. طبق تقسیم‌بندی بین‌المللی لکدر، ناتوانی و سلامت (ICF)^۱ نوشتن به عنوان فعالیت ضروری برای یادگیری و استفاده از دانش معرفی شده است. دست‌نویسی نرمال فعالیتی ضروری و مهم جهت مشارکت در حیطه‌های مختلف عملکردی دارد. با خصوص آموزش و شغل به شمار می‌رود. فرآیند نوشتن خوانا، صحیح و روان بر خلاف ظاهر ساده یک رفتار حرکتی بسیار پیچیده بوده و به عوامل درونی (مانند توانایی‌های ادراکی، شناختی، حسی، حرکتی و روانی)، عوامل بیرونی (مانند محیط فیزیکی، فرهنگی و اجتماعی) وابسته است. کاردرمانگران جهت اثبات نقش خود در تمام سلامت باید بتوانند نتایج اقدامات خود را با استفاده از ابزارهای مناسب مستند سازند. در حال حاضر یکی از مشکلات اصلی کاردرمانگران به خصوص در کشور ایران نداشتن ابزارهای ارزیابی مناسب و جامع می‌باشد. از طرفی به علت اینکه دست‌نویسی فعالیت وابسته به زبان بوده و از ابزارهای مشابه خارجی نمی‌توان استفاده نمود. بنابراین ساخت و اعتباریابی ابزار ارزیابی دست‌نویسی فارسی در زمینه پیشگیری و درمان کمک شده خواهد بود و مهم‌تر اینکه راه را برای انجام تحقیقات بیشتر در زمینه دست‌نویسی دانش‌آموزان ایرانی هموار می‌سازد.

ابزار ارزیابی دست‌نویسی فارسی برای دانش‌آموزان پایه دوم و سوم ابتدایی طراحی شده است که خوانایی و غلط‌آملایی را در حیطه املانویسی و خوانایی و سرعت را در حیطه رونویسی مورد ارزیابی قرار می‌دهد. در این ابزار دانش‌آموز تعداد ۱۲ کلمه را رونویسی و تعداد ۱۲ کلمه دیکته شده توسط آزمونگر یا معلم را می‌نویسد. امتیاز دهی توسط آزمونگر و یا معلم مجرب انجام می‌شود. زمان اجرای آزمون توسط دانش‌آموز ۱۰ دقیقه و زمان نمره یا امتیازدهی توسط آزمونگر یا معلم ۱۵ دقیقه می‌باشد.

ابزار ارزیابی دست‌نویسی فارسی اولین ابزار جامع و معتبر طراحی شده در ایران است که اکثر اجزا و حیطه‌های دست‌نویسی (دیکته نویسی و رونویسی) را در دانش‌آموزان پایه دوم و سوم ابتدایی مورد ارزیابی قرار می‌دهد. ساخت و اعتباریابی این ابزار بر اساس الگوبرداری از نمونه‌های خارجی و متناسب با زبان و فرهنگ فارسی بوده و از کتب، مقالات و منابع معتبر و نظرات متخصصین در رشته‌های مختلف (کاردرمانگر، روان‌شناس، زبان‌شناس، گفتاردرمانگر، شنوایی‌شناس) و معلمین مجرب و روش‌های آنالیز آماری متعدد استفاده شده است. این ابزار می‌تواند به عنوان یک ابزار توصیفی (Discriptive) و ارزیابی (Evaluative) در ارزیابی کالینیکی و مطالعات مربوط به دانش‌آموزان پایه دوم و سوم ابتدایی سالم و ناتوان استفاده شود.